

Strength. Performance. Passion.

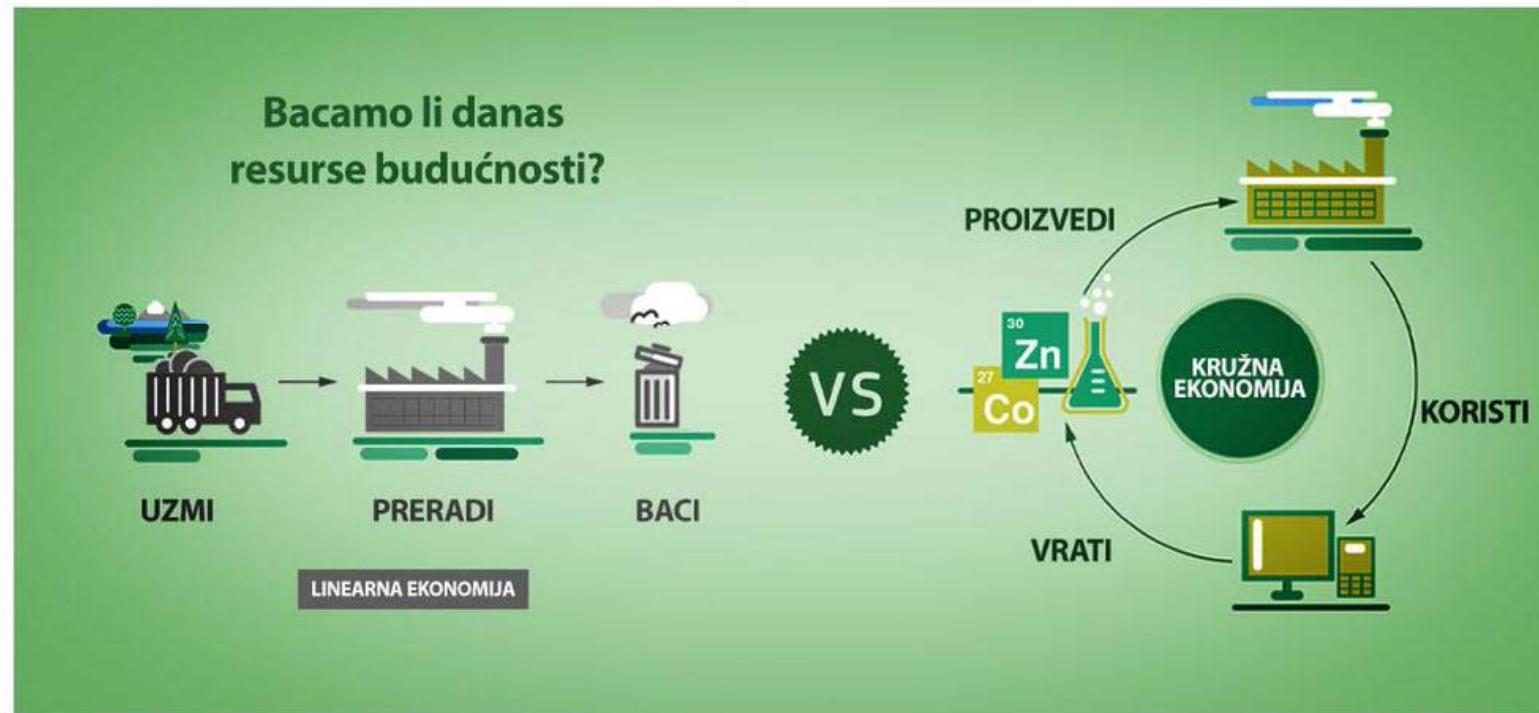
Kružna ekonomija na lokalnom primjeru zelene industrijske sinergije

Helena Vučić, 20.10.2016.

Uvod

Razvoj modela kružne ekonomije

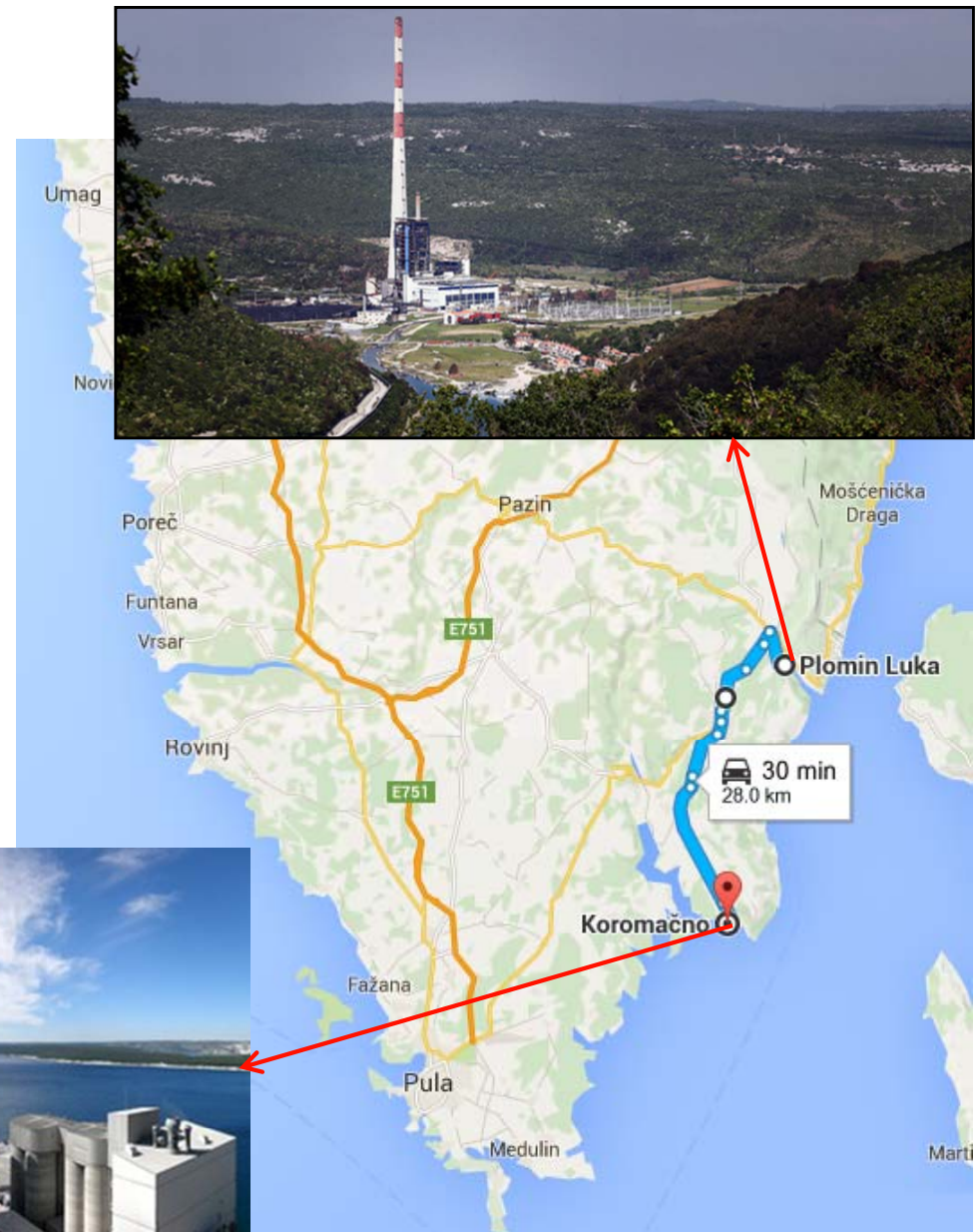

- Ellen MacArthur Foundation – organizacija koja potiče i promovira prijelaz na kružno gospodarstvo
  - Globalni partneri: *Cisco, Google, H&M, Intesa SanPaolo, Kingfisher, Philips, Renault, Unilever, Nike.....*
- Poticajno EU zakonodavstvo

Lokalna primjena koncepta kružnog gospodarstva

Ulaganje u inovacije i poticanje suradnje

- Model kružnog gospodarstva nudi nove poslovne mogućnosti
- Prednosti:
  - Efikasnije korištenje resursa
  - Doprinos razvoju niskougljičnog gospodarstva
  - Smanjenje troškova i rizika opskrbnog lanca
  - Stvaranje ekonomske i društvene vrijednosti

Termoelektrana Plomin

Osnovni podaci

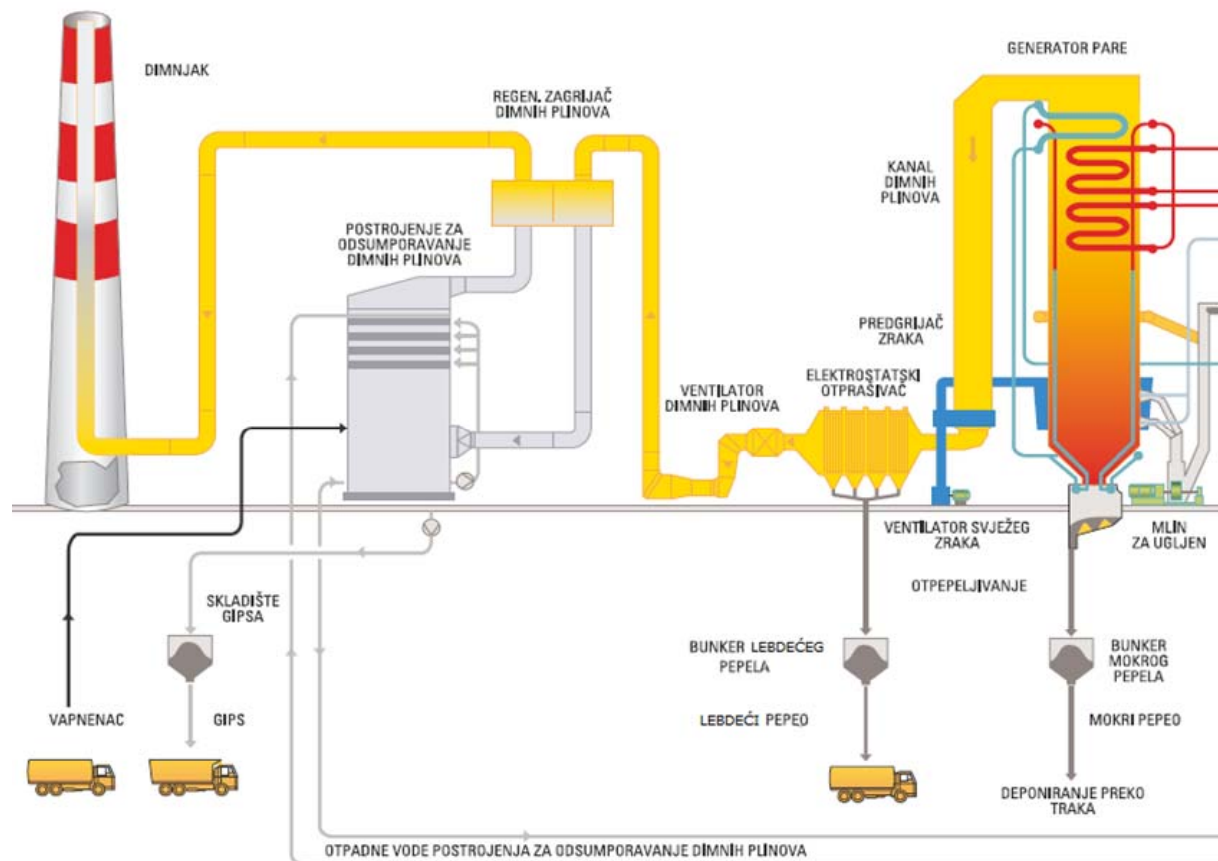
- Termoelektrane Plomin 1 i 2 (TEP 1 i 2) jedine su termoelektrane u Hrvatskoj koje koriste kameni ugljen kao energent
  - TEP 1 pušten u pogon 1970. godine
  - TEP 2 pušten u pogon 2000. godine
- Obe termoelektrane čine zajedno 16-24 % ukupne proizvodnje električne energije u Hrvatskoj
- Godišnje oba bloka iskoriste milijun tona ugljena za proizvodnju preko 2 TWh električne energije

Nastajanja lebdećeg pepela i gipsa u TEP-u

Proizvodni proces

- Pročišćavanjem dimnih plinova u elektrostatskim filterima nastaje *lebdeći pepeo* (čestice sferičnog oblika 1-20 μm).
- Daljnjim pročišćavanjem plinova od sumporovih oksida, u postrojenju za odsumporavanje nastaje *gips*.
- Proces se temelji na mokrom postupku apsorpcije za koji se koristi mljeveni vapnenac *Inducal* iz Holcimovog kamenoloma u Šumberu.

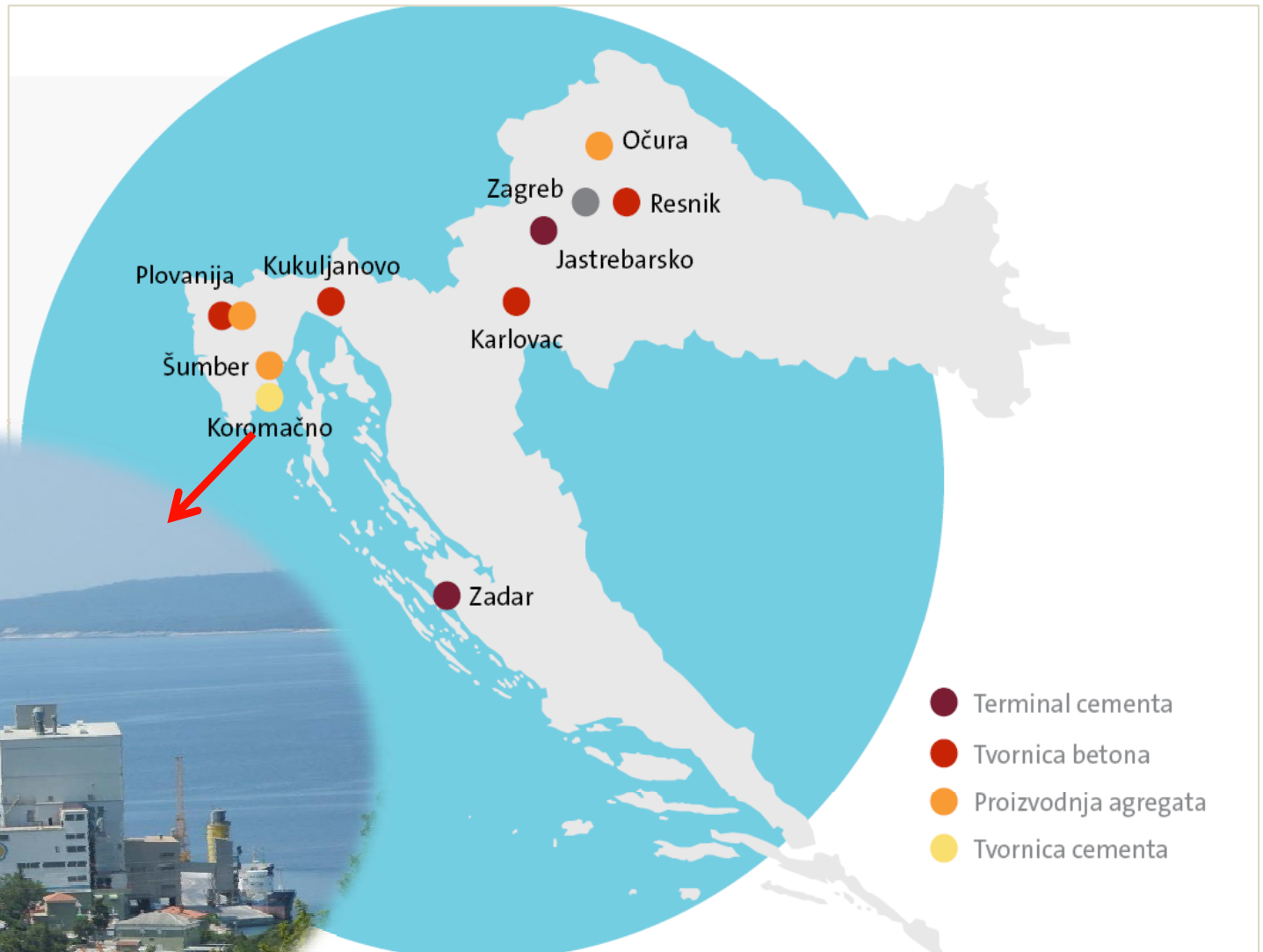

Holcim (Hrvatska) d.o.o.

Cement. Agregat. Beton.

**Tvornice cementa
u Koromačnu**

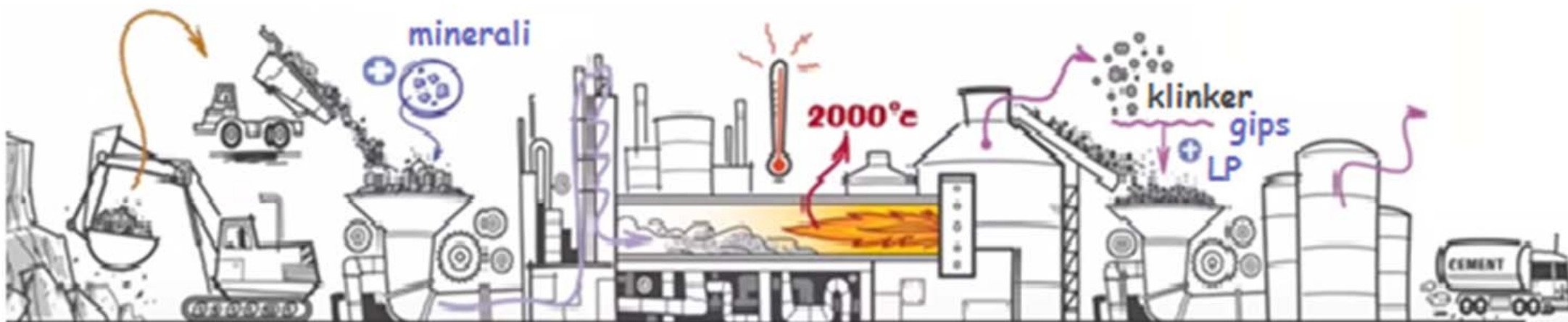

Partnerstvo TE Plomin i Holcima Hrvatska

Praksa koja traje već 15 godina

- Uključivanje nusproizvoda TEP-a u proizvodni proces proizvodnje cementa:
  - ▶ Gipsa kao regulatora vezivanja
  - ▶ Lebdećeg pepela kao mineralnog dodatka cementu
- Dodatkom ovih sekundarnih sirovina postiže se ušteda energije i sirovine, te smanjuju emisije stakleničkih plinova

Kontinuirano ulaganje u tehnologiju, poboljšanje proizvodnog procesa i istraživanje

- Kvaliteta letećeg pepela – zahtjev norme
- Lebdeći pepeo svrstava se u pucolane, a kao sastavni dio cementa, poboljšava svojstva betona na više načina:
  - ▶ Bolja obradivost svježeg betona
  - ▶ Bolja nepropusnost očvrsnulog betona
  - ▶ Sporije vezivanje
  - ▶ Sporiji prirast čvrstoće
  - ▶ Manja toplina hidratacije i njeno sporije oslobađanje
  - ▶ Trajnost betona u agresivnim uvjetima

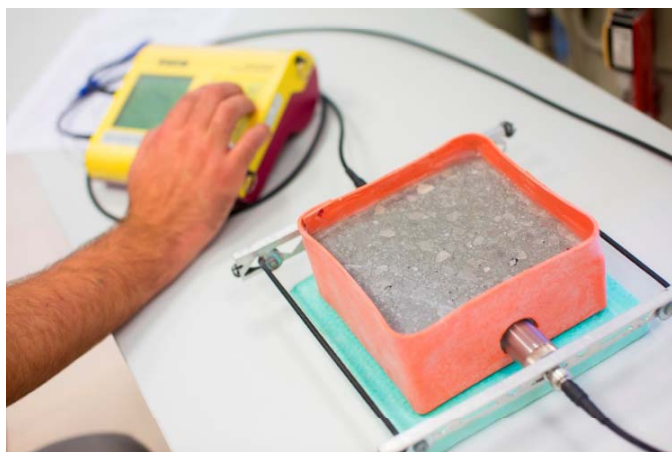

Oporabljeno > 1.000.000 tona

Jedan od rezultata kružnog gospodarstva

- Od 2011. godine do danas, više od **milijun tona** nusproizvoda iz TEP-a oporabljeno u Holcimovoj tvornici cementa u Koromačnu
- Pokazatelj društveno odgovornog poslovanja
- Inicijative za povećanje količina lebdećeg pepela

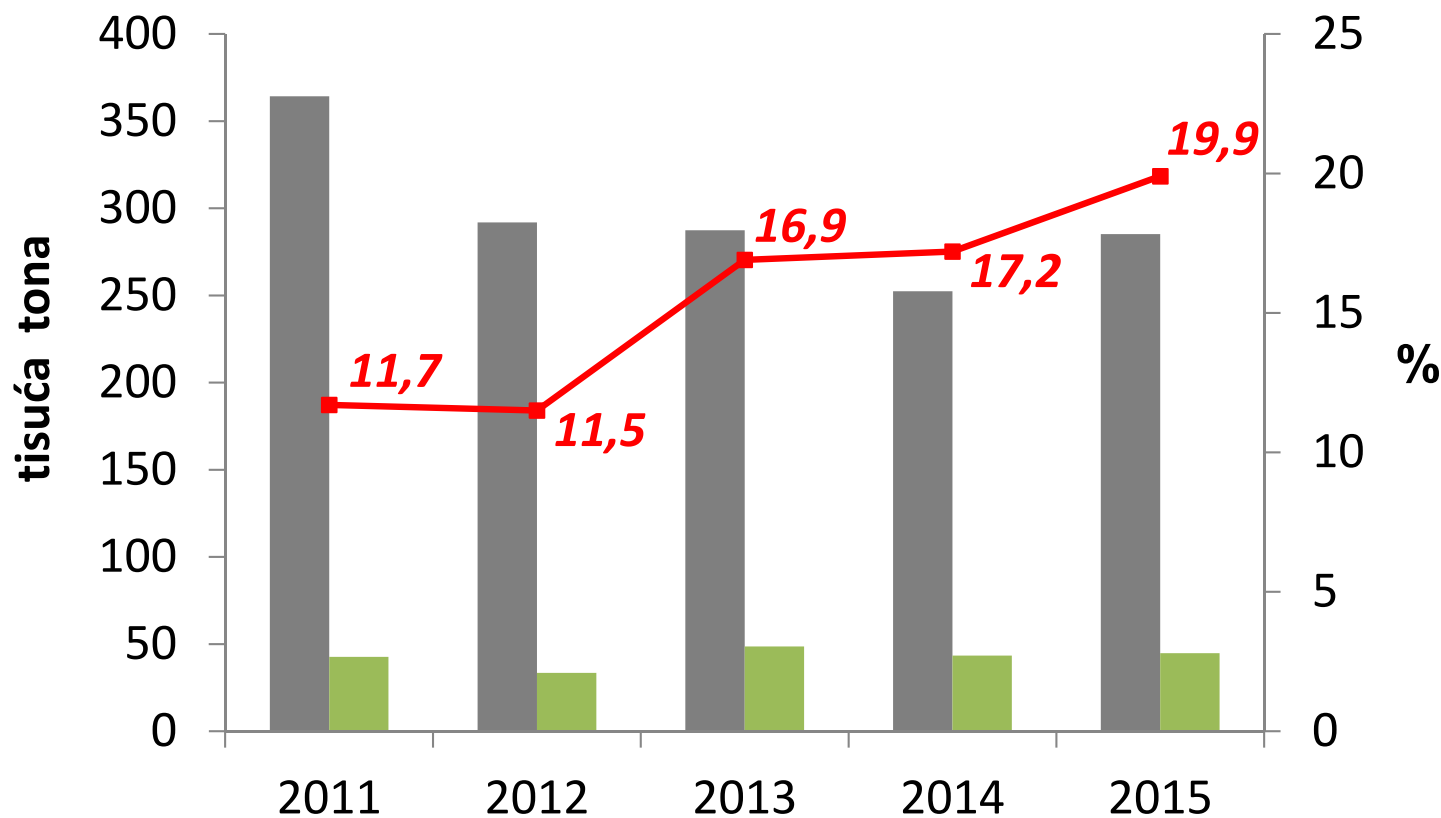
*CIP CENTAR ZA
INOVACIJE
I PROJEKTE

25%
MANJE
CO₂

Inovacijama održane količine oporabljenog lebdećeg pepela

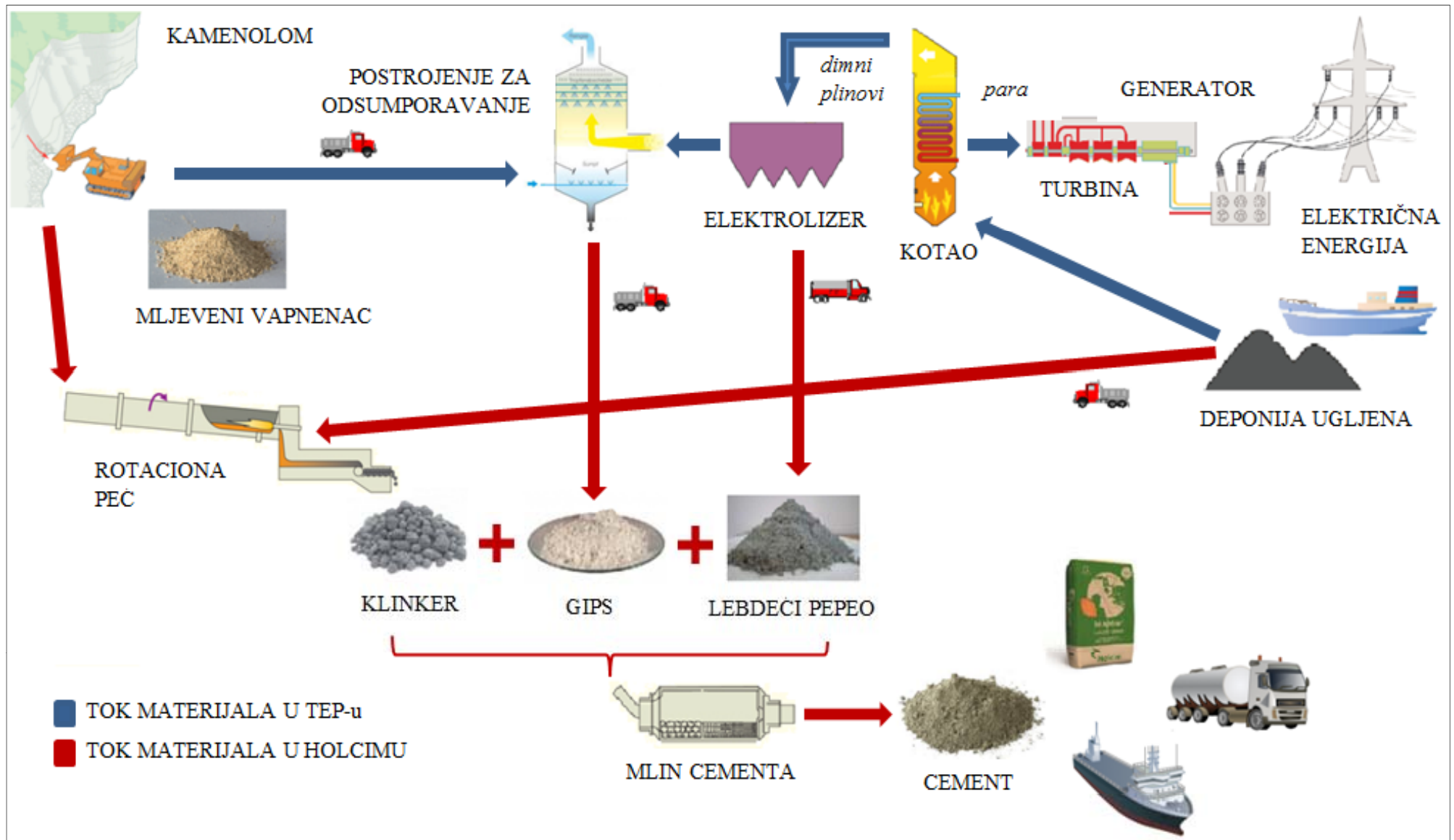

- ukupna proizvodnja cementa s lebdećim pepelom
- ukupna potrošnja lebdećeg pepela
- prosječan udio lebdećeg pepela u cementu

Zelena industrijska sinergija

Međusobna ovisnost u korištenju različitih vrsta materijala

Suradnja s fakultetima

Zagrebačko sveučilište

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAĐEVINSKI FAKULTET
UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

▶ *Forum održive gradnje*

Sveučilište
u Zagrebu
Agronomski
fakultet

▶ *Razvoj novih proizvoda*

FKITMCMXIX

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet kemijskog
inženjerstva i tehnologije

▶ *Optimizacija proizvodnje*

Sveučilište u Zagrebu
**RUDARSKO
GEOLOŠKO
NAFTNI FAKULTET**

▶ *Primjena različitih
materijala*

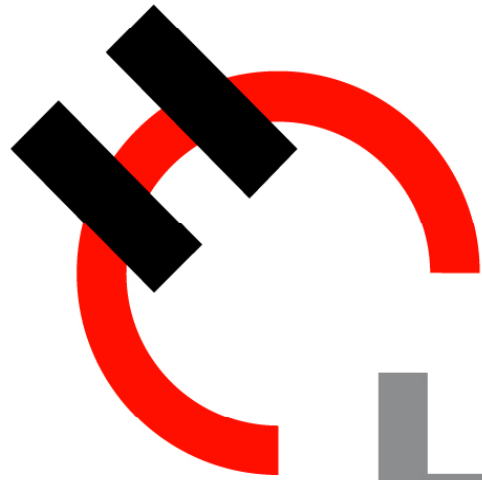
Ljudski potencijali

Gradnja je odličan način da ostavite svoj trag. Gradnjom nastaje konkretan rezultat, koji dugotrajno služi ljudima. Ukoliko i vi gorite od želje u svijetu ostaviti trag, pozivamo vas da s nama gradite temelje za buduće generacije.

Sudjelujte u našim programima **upoznavanja, praksi i stipendija!**

Pratite nas na: www.holcim.hr

Holcim

 A member of
LafargeHolcim